

Meghalt Lacsán Mihály

Az utóbbi években már pacemakerrel élt, gép szabályozta a szív működését. Am Lacsán Mihály töretlen lendülettel dolgozott tovább; a másokért végzett munka öröme és felelőssége éltette utolsó percéig. Tavaly, amikor 75. születésnapján, párttagságának 50. esztendőjében köszöntöttük, a terveiről beszélt, melyeket immár sem pártbizottságunk tagjaként, sem a mellette működő pártépítési bizottság munkásaként nem valósíthat meg.

Lacsán Mihály hatgyermekes munkáscsaládból származik; felcseperedvén egy kőelgyártó kisparoshoz állt, majd cipésztanuló lett. Oklevelét 1926-ban kapta meg. Dolgozott az első szegedi kisipari szövetkezetben, később a DEMA cipőgyárban. A munkásmozgalmak 1933-ban kapcsolódott be, ekkor lett tagja a bőripari szakszervezetnek is. A fasiszta megszállás alatt bebörtönözték, a Mosoni utcában raboskodott Budapesten, majd a nagy-

kanizsai internálótáborba hurcolták, ahonnan sikerült megszöknie.

A felszabadulás után az ország sok cipőgyárában dolgozott, míg visszakérült Szegedre. Helyt állt a munkában, helyt állt az ellenforradalom idején is. Alapító tagja a munkásörsgységnek. 1958-tól 1967-ig a II. kerületi tanács vb-elnöke volt. Személyi igazolványában ugyan az áll: nyugdíjas 1967 óta, de ez nem egészen igaz, mert a pártmunkások igazából soha sem vonulnak nyugdíjba. Lacsán Mihály dolgozott huszonkét esztendőig tanácsstagként, bírósági népi ülnök volt 1971 óta.

Munkásságát több kitüntetéssel ismerték el: vitrinjében őrizte a Felszabadulási Jubileumi Emlékérmét, a Munkásör Emlékérmét, a Munka Erdemérmét, a Munka Erdemérendet és a Szocialista Hazáért Erdemérendet sok más elismeréssel együtt.

Lacsán Mihály temetéséről később intézkedünk.

MSZMP Szeged városi Bizottsága

Amatőrfilmesek sikere

Sikerrel zárult a szegedi amatőrfilmeseknek a múlt hét végén Nyíregyházán rendezett amatőrfilm-fesztivál. Az ország legjobbjai adtak egymásnak randevút a Kósa Ferenc filmrendező elnökségével ítélték zsűri előtt. A magas színvonalú vetélkedésen a mezőny legeredményesebb alkotója **Hencz Alajos** volt, aki a Törvény című drámai erejű természetfilmjéért kapott ezüstoklevélén túl elnyerte a Magyar Televízió elnökének díját is.

A másik második díj ugyancsak szűkebb pátriánkba került: a Szegedi Filmstúdió *Egy kerékkel kevesebb* című, sodró lendületű burleszkfilmje, a stúdió tagjainak — **M. Péter László, Farda József, Szilágyi Imre, Kelsch János, Samu Ferenc és Kiss Károly** — közös alkotása érdemelte ki. Ezenkívül a Szegedi Filmstúdió — a Juhász Gyula Művelődési Központ amatőrfilmklubja — 1983. évi munkájáért elnyerte az ország legjobb filmklubjának ítélt kitüntető oklevelét is.

A hét végén, Szegeden

Társadalmimunka-akció

Szeged felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére amint arról már lapunkban beszámoltunk — társadalmimunka-akciókat szerveznek. Az elsőt március végén tartották, s a tavaszi második körén, szombaton kerül sor. Az előzetes jelentkezések alapján 2500—3000 szorgos-

kodóra és városát szerető lakóra számítanak.

A főbb munkahelyek a következők: Sancer-tó és környéke, Honvéd tér, Káliai liget, újszegedi liget, a Csongrádi, a Kossuth Lajos és a Petőfi Sándor sugárút, a Nagykörút, valamint a Vértó menti kiserdő. Ezekben ki-

vül a Hazafias Népfőnt

Tarjánban, Felsővárosban, Rókuson és Alsóvárosban szervez társadalmi munkákat. Mindezekben túl a peremterületek lakossága már számtalan nyíltszelvényű vízvezető csatornát rendezett. Ahol ez elmaradt, most pótolható.

A társadalmimunka-akció reggel 7-től délután 1 óráig tart.

Titokkereső

Oly sokat hallottam Róla, hogy — nem valami nagy zeneértő lévén is — már-már legendás alakként kellett Öt elhelyeznem magamban. Ha személyesen (sokadmagammal) nem is ismerem a laikus is feljogosítja a kíváncsiságra. Arra a művészi személyiséget kutató attitűdre, amelyet oly jól fejez ki a műsor cím: *Mi a titka?* E programban szombaton délután a Kossuthadón **Meixner Mihály** műsora kereste a választ — **Vaszy Viktor művészetével** kapcsolatosan.

A röpké életrajz az adás elején persze köztudott: lexikális adatokat közölt. **Hogy Koestler és Kodály** tanítványa volt, hogy 1941-ben a kolozsvári opera igazgatója lett, hogy 1957-től 1979-ig, haláláig, Szeged első számú zenei emberének számított és a többi. Még az a megálapítás is jól ismert, hogy virágzó operakultúrát teremtett városunkban, igen jelentős mértékben ma is munkájából él és építkezik

sok minden, ami muzsika a Tisza partján. Az igazi, a valóban izgalmas, a hön várt dolog — maga a titokmagyarázat volt. Miért, mitől, hogyan? Miért van, miért lehetett, hogy volt tanítványa, kollégái, ismerősei — tanúsíthatom — úgy emlegetik mindmáig, ahogyan csak a Nagymestert ismerni hivatott szerencsések egy-egy közötti, cinkos-titkos, „összeesküvői” hévtől átfűtött hangján ilyesmi lehetséges? Nem csupán óriási tisztelettel, de — a legkülönbözőbb vérmérsékletű és világlátképű emberek — teljesen egységesen, az igazi nagyoknak kijáró, mindig ihletettnek tűnő mondatokkal megidézvén alakját? Mitől lehetett ilyen szédületes hatást kiváltani képes karakter ez az ember? Hogyan válhatott neve fogalomná, Műve pedig nagy nosztalgia és még nagyobb lelkesedések tárgyává?

Telt-múlt az idő a műsor háromnegyed órájából, s őszintén szólva — egy icipici csalódásfelét kezdtem érezni. Mert **Moldován Stefánia** ugyan elmondta, hogy Vaszy „egészen különleges egyéniség volt”, hogy egy

személyben számított. „a” színháznak, és ezen belül mindenhez értett, mint a régi reneszánsz mesterek — de a titokhoz, az igazihoz, úgy érződött, nem tudott igazán közel férközni. S eközben és utána, hosszasan sok-sok zene, általa dirigált és így megidézett operaszínek, jó sokáig. Vagyis egyre több lett a zene, és egyre kevesebb a titokmagyarázat. Amire pedig a műsor alapvető célkitűzésén túl a zenehez nem értő laikus is föltöbb kíváncsi lett volna. Talán jobban, mint a *Turandot*, a *Fidelio*, vagy akár a Vaszy által szerzett vígjátéknyitány vonatkozó lejtőszott részleteire.

Azután — összesen csak a második (és utolsó) emlékezőként — jött **Gregor József** (nem először) megemlítette a helyzetet. Pedig semmi mást nem tett, mint egyébként: természetes hangnemből, nagyon őszintén, tisztán és józanul elmondott valamilyen Például azt, hogy Vaszy Viktor „vagy szigorú volt, vagy még szigorúbb”, továbbá, hogy a különben szinte mindenkit kedves icserséggel tegező Gregor Józsa Öt képtelen volt visszategezni, jóllehet a Mester erre többször föl is kérte. És „ha valamilyen feladatra készülsz, gyakran behunyom a szemem és Veled beszélgetek, mint mondana...”

Ime, a titok maga. Itt van. Kitűnő ötlet volt Gregort megkérdezni, és még kitűnőbb szerkesztői megoldás a műsor végére hagyni ezt a vallomást. Ami már jócskán fölmutatott abból a titokból, amely a hozzám hasonló zenei analfabétákat is izgatja, föl villanyozhatja, és meg is hathatja, ha egy nagy muzsikus megidézéséről van szó. S a titokkeresés utolsó néhány percének hallatán már azt is másképp, igazabban élheti át az ember, amit eddig is tudott: hogy Vaszy Viktor a szó szoros értelmében a színházért halt meg. gyönyörű halállal: egy próbában, a karmesteri dobogón. Már értem: ez egyszerűen nem is történhetett másképp.

Domonkos László

Kamarazenekar Jerevánból

Zaven Vardanyan karmester kezdeményezésére alakult meg, a Jereváni Szimfonikus Zenekar tagjaiból, a Jereváni Kamarazenekar 1979-ben. Bemutatójuk nagy sikerrel zajlott le. Az örmény főváros zenekedvelő közönségét számos új művel ismertették meg, hiszen az együttes összetétele, mozgékonyasága, kiegészítő muzsikusokkal való együttműködése a zeneirodalom addig nem hallható remekműveivel gazdagította a zenei életet. A kamarazenekar repertoárjában — a barokk, klasszikus és romantikus mesterek művein kívül — tág teret foglal el a szovjet és örmény zeneszerzők kamarazenekari együttesre komponált műveinek sorozata. Tevékeny részt vállalnak nemcsak az ör-

mény, de az egész szovjet zenei életben. Számos értékes mű született, amely az együttes gondozásában került első ízben közönség elé. A szovjet és a helyi zeneélet legrangosabb hangszeres művészei szerepeltek a zenekarral, amely hamarosan a szovjet zenei élet egyik legrangosabb együttesévé vált.

A Jereváni Kamarazenekar csütörtökön este fél 8-tól ad koncertet Szegeden, a Zenés színházban, a filharmónia főberleti sorozatában. Műsorán **Csajkovszkij Vonnoszerenádjá, Bartók Divertimentója, Haydn f-moll (La passione) szimfóniája és Gyenyiszov Variációk** című műve szerepel.

Vetélkedő

A múlt hét végén a megyei áfészei és a Konkordia Szövetkezeti Vállalat szocialista brigádjai mérték össze tudásukat a Munka és műveltség hagyományos vetélkedőn. A 11 szocialista brigád közül a területi fordulórol a két legjobb — az üllési Ifjú Gárda és a csanádpalotai áfész Zója-szocialista brigád jutott a megyei döntőbe.

Kőrösi Csoma emlékezete

Kőrösi Csoma Sándor születésének 200. évfordulója alkalmából ünnepi díszünnepet rendeztek kedden a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében. A tanácskozáson **Sarlósi István**, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, miniszterelnök-helyettes, a Kőrösi Csoma Sándor országos emlékbizottság elnöke „**Nemzeti tudat, nemzeti egység**” címmel tartott előadást.

Jojó ...

Nem fogadnék, mert biztosan szálla, sokak szemében az a tévéjáték-sorozat, amely szombat éjszakánként tálatatik. Eleinte alighanem desszertnek szánták, a kocktélparti hazai egzotikumának, a nyugati encsem-bencsemek, Menő Manók, Brekk és zenés show-k koronájának. Aztán indult a Hitchcock-sorozat, és eme, **Gyurkovics Tiboré** egyre hátrébb szorult az éjszakába, s lett mi volt is, utolsó, blódfogas — a kocktél legkitartóbb résztvevőinek, **Szálla, hal nélkül**. Úgy kell nekik, mért nem térnek nyugovóra időben.

Magam is kitartóan támasztottam eddig elnehezű pilláimat e szállakkal. Kényelmetlen volt, de biztosat akartam tudni, mert eleinte nem hittem a saját, bár álmoss szemeknek. Hihetetlennek tetszett, hogy egy jó költő, kevésbé jó, de azért neves drámaíró ennyi zöldet legyen képes kiadni magából. E jegyzet megírása után engemet több szállával nem etetnek, elég volt az eddigi négy, köszönöm. De, hogy nyugodt álmom legyen, kötelességemnek tartom előadni: nem annyira Gyurkovics a hibás.

Egyrészt: folyton hiányoljuk a mai magyar írók „jelenlétét” a képernyőn. S amikor egyik-másik végre rászánja magát, hogy forgatókönyvét tévés kezébe vesse, nem győzi tépkedni magáról a vizes lepedőket, amiket mindig rájuk, az írókra húznak. Csoda-e, ha a mai magyar írók rettegnek a tévétől (a víztől), mint a tűztől. Kötelességünk hát legalább megpróbálni, rekonstruálni e hidegzuhanyos eset történetét. Úgy képzelem tehát (másképp), hogy Gyurkovicsnak támadt egy ötlete, ami ötletnek éppen nem lehetett rossz. Gondolhatta tudniillik, hogy a mai honi valóság publicisztikákban főszereplő, mert gondterhes helyszínein rajzol egy-két szatirikus képet, amolyan könnyed, „tévében szó-

razoktató” vonalakkal. Úgy mint: *a családban* (lásd a gyermeknevelés kudarcai, az iskola és a szülők kapcsolat-teremtési képtelensége és egyáltalán: a bomlás magai!); *a bíróságon* (lásd igazság helyett jogszolgáltatás? Mindenki válik, vagy vált, vagy válni fog stb.); *a kórházban* (őh, a nőosztály, a felelőtlenség, a hálapénz, hát persze, a nővér meg az orvos...); *az alvilágban* (lásd: nálunk minden betörő olasz, csak a nőismerőseik magyarok). Már csak a kulcsfigurák kellett, amolyan esz-közemberek, aprópók a leleplezőkhez. S **lön Wagner és fia**, családi vállalkozás, generáljavító természetesen. Így aztán mindenhova bejutnak; pincétől padlásig becserekszhetik az empátiás lelkükkel ezt a romlott, kies országot, s jópofán, hogy ne legyen azért annyira büdös, élénk görgethetik a szeméjét. S miközben a fenekére nézünk ennek a kukának, még vihognak is — magunkon? Gondolhatta az alkotó. Mégegyszer mondom, ötletnek nem rossz, de meg is csinálni... Így, ahogy — penetráns.

Agoston György (dramaturg), **Dobray György** (rendező) keze bőven benne van a dologban. Mondom én, talán Gyurkovics mentségére, mert ismétlem, nem nagyon hiszem, hogy ennyi blódség egy embertől kitelik. A sorozat több jelenete nem is egyszerűen ostoba, hanem izléstelen. S mint minden dolgok, ha többször ismétlődnek, ezek is — unalmasak. Egyetlen ügyes ötletet sem szabad elhasználni (a végtelenségig használni), mert az ember, ha felnőtt, egyszerűen kipróbálja, hogyan is működik a jójó, de hogy antul csak jójózzon, furton furt? Talán ez ifjabb Wagner, a Lajos... Ha mindnyájan rá hasonlítanánk (mellesleg az a legfontosabb jellemvonás, hogy jójóznak a zemei, valahányszor meglát egy női alkatrészt, egyébként semmije sem működik